

Щодо економічного відновлення України. Кілька акцентів:

Володимир Корнєєв

1. Економіка України «просідає» – падіння ВВП у 2022 склало 29,1 % (НБУ), тобто майже третина. З причин наслідків війни, втрати чи стиснення промислового потенціалу, логістики, енергетичної й іншої інфраструктури. Найбільше руйнувань відзначається у енергетичному секторі, де рівень руйнувань збільшився у понад п'ять разів порівняно із червнем 2022 року (дані Сбанку). Сума збитків зростає щоденно, а процес відновлення України потребує значного фінансування.

2. На останніх Весняних зборах МВФ і СБ (квітень 2023 р.) робота делегації України була сфокусована на мобілізації коштів для відновлення та реконструкції України. Оцінки Сбанку щодо необхідних обсягів фінпідтримки – 411 млрд доларів США, що в 2,6 разів перевищує прогнозований ВВП України у 2022 р. Це дані Сбанку, розраховані в рамках RDNA2 (друга швидка оцінка обсягів потреб) Питання екстернальної підтримки загострюється внаслідок зростаючих потреб фінансування дефіциту держбюджету.

За інформацією Мінфіну (квітень 2023 р.), «у поточному році вартість відновлення сягає 14,1 млрд доларів США, з яких 3,3 млрд доларів США вже мобілізовано з держбюджету України.

Ключові пріоритети відновлення: 1) відновлення енергетичної інфраструктури, 2) відновлення пошкодженого та зруйнованого житла, 3) гуманітарне розмінування, 4) відновлення критичної та соціальної інфраструктури, 5) підтримка малого та середнього бізнесу.

3. На попередніх форумах в ЦРазумкова ми говорили про поетапність процесу акумуляції ресурсів на відновлення та фінансування. Про те, що перший етап – зібрати кошти, другий – як управляти ними. Про необхідність на другому етапі спеціальної КУА (компанії з управління активами) чи аналогу КУА в тій чи іншій структурі, банку.

На початку лютого ц.р. з'являється інфо про перемовини з JP Morgan про «створення банку під управлінням фірм Уолл-стріт, який би інвестував у нафтопереробні заводи, дороги, мости та інші об'єкти економічної інфраструктури». Тобто, як можливий варіант, управління активами на реконструкцію передбачається передати нерезидентам повністю. Не спільно з українською стороною, а весь менеджмент активів – нерезидентам. Втім, питання управління ресурсами все ще відкрите.

4. Потім – на щорічних зборах МВФ і СБ у квітні ц.р. в рамках продовження співпраці з МФО й іншими донорами стала більш явною позиція Сбанку як інституційного інвестора і кредитора при реалізації секторальних програм відновлення.

Наприклад, озвучені нові ініціативи, такі як створення фонду URTF (Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund) та програма SPURR (Special Program for Ukraine's Recovery and Crisis Response). Це доповнює існуючі програми підтримки та будуть використані для залучення коштів донорів на реконструкцію соціальної, енергетичної та транспортної інфраструктури.

Сбанк готує ще два нових проекти: з підтримки сільськогосподарських виробників, а також з ремонту житла.

5. Це означає, що при цьому проблема КУА в питаннях менеджменту ресурсів відновлення вирішується достатньо просто. Сбанк є водночас і важливим кредитором/інвестором, і перебирає на себе функції КУА при реалізації секторальних проектів. Тобто, питання контролю за наданими коштами не делегується зовнішній структурі-КУА, а залишається за кредитором/інвестором. Фактично, Сбанк сам є КУА.

Висновки.

1. Питання фінансування відновлення переходить з площини акумуляції коштів в площину контролю за ресурсами, що спрямовуються на цілі відновлення. Активізація Сбанку в

секторальних проєктах відновлення, - як інституційного кредитра/інвестора, показує можливість поєднання функцій кредитора і керуючого активами.

2. Ринкова функція компаній з управління активами збережеться (ймовірно) щодо цілеспрямування та обслуговування обігу приватного капіталу в проєктах економічного відновлення України.